

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 4Ndz/2/2018
Identifikačné číslo spisu: 1016200013
Dátum vydania rozhodnutia: 03.12.2018
Meno a priezvisko: Mgr. Viliam Pohančeník
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:1016200013.3

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne: Okresná prokuratúra Bratislava I, Kvetná 13, Bratislava, proti žalovanému: Okresný úrad Bratislava, katastrálny odbor, Ružová dolina 27, Bratislava, za účasti: 1. F., zastúpená: advocatius s.r.o., IČO: 36 868 752, Palackého 12, Bratislava, 2. S., zastúpená: JUDr. KLUČKOVÁ, advokátka s.r.o., IČO: 36 864 242, Pluhová 29, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti opatrenia žalovaného č. Z-9996/14 vykonaného pod číslom zmeny 2745/14 dňa 29.05.2014, o námietke zaujatosti vznesenej ďalším účastníkom konania v 1. rade F. voči senátu 5S Krajského súdu v Bratislave v zložení Z. z prejednávania a rozhodovania veci vedenej na Krajskom súde v Bratislave pod sp. zn. 5S/2/2016, takto

rozhodol:

Sudkyne Krajského súdu v Bratislave Z. nie sú vylúčené z prejednávania a rozhodovania veci vedenej na Krajskom súde v Bratislave pod sp. zn. 5S/2/2016.

Odôvodnenie

1. Žalobkyňa sa žalobou doručenou Krajskému súdu v Bratislave dňa 07.01.2016 domáha preskúmania zákonnosti opatrenia žalovaného Okresného úradu Bratislava, katastrálny odbor, č. Z-9996/14, vykonaného pod číslom zmeny 2745/14 dňa 29.05.2014.
2. Vec bola pridelená na základe rozvrhu práce Krajského súdu v Bratislave na prejednanie a rozhodnutie senátu 5S. Konanie o žalobe je vedené pod sp. zn. 5S/2/2016.
3. Žiadosťou zo dňa 03.05.2018 sa účastníčka konania F. domáhala, aby z rozhodovania vo veci boli vylúčení členovia senátu Krajského súdu v Bratislave 5S v zložení Z.. Žiadosť odôvodnila tým, že protest prokurátora vo veci podávala prokurátorka okresnej prokuratúry JW. dcéra členky senátu Z..
4. Najvyšší súd Slovenskej republiky posúdil námietku zaujatosti voči senátu 5S Krajského súdu v Bratislave vzhľadom na ich pomer k veci, k účastníkom konania a ich zástupcom a dospel k záveru, že je zákonný dôvod len na vylúčenie sudkyne Z. z prejednávania a rozhodovania veci. V prípade sudkýň Z. nemal pochybnosti o ich nezaujatosti a nestrannosti (uznesenie č. k. 6Ndz/1/2018-174 zo dňa 08.06.2018).

5. Z dôvodu vylúčenia Z. z prejednávania a rozhodovania veci bola namiesto nej vo veci 5S/2/2016 určená sudkyňa Krajského súdu v Bratislave Z.. Nariadené pojednávanie zo dňa 02.10.2018 sa odročilo na deň 13.11.2018 z dôvodu práceneschopnosti účastníčky konania F..

6. Na pojednávaní dňa 13.11.2018 vzniesol právny zástupca F. námietku zaujatosti senátu 5S z dôvodu, že pred začatím pojednávania bola v pojednávacej miestnosti prítomná Z. ktorá však bola v tejto veci vylúčená. Podaním zo dňa 15.11.2018 námietku zaujatosti konkretizoval tak, že bezprostredne pred pojednávaním vo veci, ktoré sa uskutočnilo dňa 13.11.2018 o 09:00 hod., sa v pojednávacej miestnosti č. 65 približne desať minút zdržiavala spolu s novými členmi senátu vylúčená sudkyňa Z.. Bolo to pritom prvé pojednávanie dňa 13.11.2018. Poukázal na § 40 ods. 1 vyhlášky č. 543/2005 Z. z. o Spravovacom a kancelárskom poriadku pre okresné sudy, krajské sudy, Špeciálny súd a vojenské sudy. Zvýraznil, že nie je prípustné, aby sa okrem predsedu senátu, členov senátu, technického asistenta a asistenta niekto ďalší zdržiaval v pojednávacej miestnosti pred vyvolaním veci. Poukázal na čl. 46 ods. 1, čl. 141 ods. 1 Ústavy SR, na nález ústavného súdu sp. zn. II. ÚS 71/97 a II. ÚS 153/08 ako aj na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Ndz 1/2011.

7. Sudkyne Z. sa k námietke zaujatosti vyjadrili v podstate zhodne tak, že vec sp. zn. 5S/2/2016 bola v pojednávacom deň 13.11.2018 prvá v poradí a od 09:30 hod. nasledovali ďalšie prejednávané veci v senáte zloženom už aj s Z., ktorá prišla do pojednávacej miestnosti pred 09:00 hod. a priniesla si spisy na ďalšie pojednávania, no následne odišla z pojednávacej miestnosti ešte pred otvorením pojednávania. O veci sa s Z. nerozprávali ani v ten deň, ani predtým. Vo veci sa necítia zaujaté, účastníkov konania ani ich zástupcov nepoznajú a nemajú žiaden vzťah k veci.

8. Krajský súd v Bratislave podľa § 92 ods. 1 zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok (ďalej len „S.s.p.“) predložil námietku ďalšieho účastníka v 1. rade spolu so spisovým materiálom a s vyjadreniami namietaných sudkýň Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky.

9. Najvyšší súd Slovenskej republiky posúdil námietku zaujatosti vznesenú voči senátu 5S Krajského súdu v Bratislave vzhľadom na ich pomer k veci, k účastníkom konania a ich zástupcom, túto prejednal v intenciách právnej úpravy § 87 a nasl. S.s.p. a dospel k záveru, že nie je zákonný dôvod na vylúčenie dotknutých sudkýň.

10. Podľa § 87 ods. 1, 2, 3 S.s.p. sudca správneho súdu je vylúčený z prejednávania a rozhodovania veci, ak so zreteľom na jeho pomer k veci, účastníkom konania, ich zástupcom alebo k osobám zúčastneným na konaní možno mať odôvodnené pochybnosti o jeho nezaujatosti, alebo ak konal, či rozhodoval vo veci ako zamestnanec orgánu verejnej správy. Vylúčený je i sudca správneho súdu, ktorý prejednával a rozhodoval tú istú vec na správnom súde inej inštalácie. Dôvodom na vylúčenie sudcu správneho súdu nie sú okolnosti, ktoré spočívajú v procesnom postupe sudcu a v jeho rozhodovacej činnosti.

11. Účelom právnej úpravy ustanovenej v § 87 S.s.p. je prispieť k nestrannému prejednaniu veci, k nezaujatému prístupu súdu k účastníkom alebo k ich zástupcom a tiež predísť možnosti neobjektívneho rozhodovania.

12. Pomer k veci ako okolnosť spochybňujúca nezaujatosť sudcu predpokladá situáciu, keď sudca je právne zainteresovaný na výsledku konania. O pomere k účastníkovi alebo k zástupcovi ako okolnosti vzbudzujúcej pochybnosti o nezaujatosti sudcu možno uvažovať, ak sa zakladá na príbuzenstve, či iných kladných alebo záporných vzťahoch sudcu k účastníkom alebo k ich zástupcom. Zákonom predpokladané dôvody podmieňujúce zaujatosť alebo nezaujatosť sudcu na prejednanie a rozhodnutie pridelenej veci musia vyplývať z objektívnych skutočností.

13. Predpokladom skutočného uplatnenia zásady rovnosti účastníkov v konaní a zaistenia záruk správneho a spravodlivého rozhodnutia je, aby v konaní konal a rozhodoval sudca nezaujatý, ktorý nie je

v žiadnom osobnom vzťahu k účastníkom a k ich zástupcom, a ktorý nie je žiadnym spôsobom zainteresovaný na výsledku konania. V súlade s tým zákon v ustanovení § 87 ods. 1 S.s.p. ustanovil ako dôvody vylúčenia sudcu sudcov pomer k veci, k účastníkom alebo ich zástupcom. Zákon zakladá vylúčenie sudcu na existencii určitého dôvodu vymedzeného takými konkrétne označenými a zistenými skutočnosťami, vo svetle ktorých sa javí sudcova nezaújatosť pochybnou. Vylučuje sa tým subjektívny pohľad na vylúčenie sudcu.

14. Najvyšší súd Slovenskej republiky poukazuje na rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky vo veci sp. zn. III. ÚS 47/05, v ktorom ústavný súd vyslovil právny záver, že „obsahom práva na nestranný súd je, aby rozhodnutie v konkrétnej veci bolo výsledkom konania nestranného súdu, to znamená, že súd musí každú vec prerokovať a rozhodnúť tak, aby voči účastníkom postupoval nezaújato a neutrálne, žiadnemu z nich nenadŕžal a objektívne posúdil všetky skutočnosti závažné pre rozhodnutie vo veci“. Ústavný súd Slovenskej republiky nestrannosť sudcu judikoval aj v ďalších rozhodnutiach (napr. sp. zn. III. ÚS 71/97, I. ÚS 73/97).

15. Najvyšší súd dáva do pozornosti, že sudca je predstaviteľ súdnej moci. Právomoc súdu sudca vykonáva na nezávislom a nestrannom súde oddelene od iných štátnych orgánov. Sudca je pri výkone svojej funkcie nezávislý a zákony a iné všeobecne záväzné právne predpisy vykladá podľa svojho najlepšieho vedomia a svedomia; rozhoduje nestranne, spravodlivo, bez zbytočných prietáhov a len na základe skutočností zistených v súlade so zákonom.

16. Podľa § 30 zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediach a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sudcoch“) v záujme záruky nezávislosti a nestrannosti výkonu sudcovskej funkcie je sudca povinný dbať svojim správaním na to, aby jeho nestrannosť nebola dôvodne spochybňovaná. V občianskom živote, pri výkone funkcie sudcu, aj po jeho skončení, sa sudca musí zdržať všetkého, čo by mohlo narušiť vážnosť a dôstojnosť funkcie sudcu alebo ohroziť dôveru v nezávislé, nestranné a spravodlivé rozhodovanie súdov. Z toho vyplýva, že sudca musí byť nielen nestranný, ale sa musí ako nestranný javiť aj navonok (§ 2 ods. 1 a 2 zákona o sudcoch).

17. Správny súdny poriadok v § 87 ods. 1 spája vylúčenie sudcov z pojednávania a rozhodovania vo veci nielen so skutočne preukázanou zaujatosťou, ale aj vtedy, ak možno mať čo i len pochybnosť, avšak odôvodnenú, o ich nezaújatosti. Vychádzajúc z doteraz uvedeného senát najvyššieho súdu dospel k záveru, že skutočnosť, že Z. ako sudkyňa Krajského súdu v Bratislave a členka senátu 5S, prišla do pojednávacej miestnosti pred 09.00 hod. a priniesla si svoje veci na pojednávania pred senátom 5S, v ktorých je zákonnou sudkyňou a ktoré pojednávania boli naplánované na ten istý deň po skončení pojednávania vo veci 5S/2/2016, nemôže byť dôvodom vylúčenia celého senátu 5S z pojednávania a rozhodovania veci. Je síce možné pripustiť, že Z. si mohla svoje veci priniesť do pojednávacej miestnosti aj po skončení pojednávania vo veci 5S/2/2016, ale rovnako tak aj s dostatočným predstihom pred vyvolaním inkriminovanej veci. Opustenie pojednávacej miestnosti tesne pred vyvolaním veci možno z pohľadu účastníka definovať ako neprofesionálne, no za daných skutkových okolností nezakladajúce relevantný dôvod na vylúčenie celého senátu 5S. Kvalitatívne iná situácia by zrejme nastala, ak by Z. v ten deň ani nemala pojednávať, pričom však treba mať neustále na zreteli, že v osobách všetkých dotknutých sudkýň ide o kolegyné stretávajúce sa takmer na dennej báze, a preto krátke zotrvanie Z. v pojednávacej miestnosti pred vyvolaním veci nemôže byť dôvodom pre vylúčenie ostatných sudkýň.

18. V súvislosti s ustanovením § 40 ods. 1 posledná veta vyhlášky č. 543/2005 Z. z. treba uviesť, že k výkladu právnych predpisov a ich inštitútov nemožno pristupovať len z hľadiska textu právnej normy, a to ani v prípade, keď sa text môže javiť ako jednoznačný a určitý, ale predovšetkým podľa zmyslu a účelu právnej normy. Jazykový výklad môže totiž predstavovať len prvotné priblíženie sa k obsahu právnej normy, ktorej nositeľom je interpretovaný právny predpis; na overenie správnosti či nesprávosti výkladu, resp. na jeho doplnenie či upresnenie potom slúžia ostatné interpretačné prístupy, postavené na roveň gramatickému výkladu, v tomto prípade systematický a teleologický výklad, ktoré sú spôsobilé v kontexte racionálnej argumentácie predstavovať významný konektív pri zistení obsahu a

zmyslu aplikovanej právnej normy, a to najmä v prípade, keď existuje určité napätie medzi doslovným a teleologickým či systematickým výkladom. Teleologický výklad je takmer nevyhnutnou súčasťou aplikácie práva, je akousi „korunou“ výkladu, zatiaľ čo výklad logicko-jazykový je jeho základom. Tento spôsob výkladu nemožno ignorovať a podceňovať. Kasačný súd poukazuje na to, že každá právna norma má svoj zmysel a účel, ktorý možno vyvodit' predovšetkým z autentických dokumentov, hovoriacich o vôli a zámeroch zákonodarcu (napr. dôvodová správa k zákonu, priebeh rozpravy v parlamente pri prijímaní návrhu zákona). Správne pochopenie zmyslu právnej normy je základom jej správnej aplikácie. Interpretáciou právnej normy sa vo všeobecnosti rozumie objasnenie zmyslu a obsahu platných právnych noriem, vyjadrených v normatívnych právnych aktoch, za účelom ich správneho pochopenia a používania. Výklad právneho predpisu možno chápať aj ako logický postup smerujúci k poznaniu skutočnej vôle zákonodarcu.

19. Teleologický výklad je výklad účelový, ktorý má zabezpečiť nájdenie účelu a zmyslu právnej normy. Teleologický výklad skúma, aký bol úmysel zákonodarcu a aký je účel rozoberanej právnej normy. Jedná sa o významný výklad, ktorý „kráča s duchom doby“, v ktorej je realizovaný. Výklad začína pri slovách zákona, pokračuje systematickými súvislosťami, všíma si genézu zákona a jeho završením je poznanie účelu zákonného ustanovenia. Teleologický výklad nachádza svoje uplatnenie v prípadoch, kde sa jedná o výklad do istej miery nekonkrétnych a rôzne interpretovaných právnych predpisov. Účel právnej normy (§ 40 ods. 1 posledná veta vyhlášky č. 543/2005 Z. z.) podľa kasačného súdu smeruje najmä k osobám účastníkov konania, ich právnym zástupcom a podobne a nemôže byť chápaný tak, ako to je uvedené v námietke zaujatosti.

20. Vzhľadom k uvedenému Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 92 ods. 2 S.s.p. rozhodol tak, že sudkyne Krajského súdu v Bratislave Z. nie sú vylúčené z pojednávania a rozhodovania vecí.

21. Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.